

SLOVENŠČINA 17. STOLETJA

(bere dr. Irena Orel)

Prisega Jurija Ferčaja (22. julij 1680)

Jeft Juri fertšai perseshem per tem Jemeni Gospodi Boga, Ozheta Synu, Jenui Suetiga, toie Suete Troÿze. De Peruizh ta vbiti Maher Hrest /: koker se je meni ſdelu :/ od moie kozhe doli po hribu enu malu od te nauadne poti sho : Jenui venim shakli nikatere rezhi naſsu.

Drugizh de ta vbiti, potem kadar sem iest reku, de ozhem shakl potipat, antevart dal. Ni obeden moi shakl potipau, Jenui tiga tudi na bosh potipau.

Trekits, de kader sem iest ta shakl potipau, ſem ſamerkau, de vtiftim ſaſe nekatere moie rizhi ſneshli : Jenui ta vbiti prezai ſtem pouirkam, kateriga ie on vrokach iomu, en shlak pruti moie glaui pellau, Jenui dokler Je meni pre blisu Bil, Jenui meni ni mogu prau ſadeti po obrasu, da kriuiĝa derknu, Jenui prezai name segu : zhes to sma ſe ſkupai ſpopadla, sukala, ienui na tla vergla ienui po tiſtim ſem jest sneshu, de ie moia fraiza restergana billa.

Kzhetertimu de potem ta vbiti se ie supet name spustu, Jenui de sem iest ta shlak kateriga Je name pellau, ſmoio ſikiro odneſsu, Jenui po tÿſtim temu vbitimu (ſſikiro) en shlak na glaua dau.

Kpetimu de dokler sem se jest bau, debe ke ta vbiti moie hzhere, katera Je tazhas vuti billa, bil kai hudiga alli ſhaliga ſturu : ſem iest pruti niemu reku, debi on shakl ſmano kvti neſsu, na to ie on en zhas ſmano ſho. Jenui kadar ſem iest niega praſhau, se zhes vola ie on teliku moieh rezhi vsel, ie on mozhau Jenui zhes enu maikenu ſhakl od ſebe vergu, en kamen gori vsignu, Jenui tÿſtiga name luzhu, jenui vroka ſadeu. Zhes to Je ta vbiti venu germoie skazhu, iest pak ſanim hitu, ienui kadar sem bliſu kniemu pershu, Je on vmeni ſupet ſpovirkam en ſhlak na herbet dau, Jenui ie zhes to beshau.

Kshestim de ie menu zhes to iesa toku prevsella, de ſe nemorem prau ſponit, kai ſem iest dalle ſhnim ſazheu. Koker meni Buh pomagai, luba diuiza Maria, Jenui vſi ſuetniki na moi poſledni dan, kadar ſe bode moia vboga dushiza od moiga telleſa lozhilla. Amen.

Vir: Diplomatični prepis po rokopisu (v: Peter Ribnikar: *Slovenske podložniške prisege patrimonialnega sodišča Bled*. Ljubljana: Partizanska knjiga, 1976, Priloge (med stranema 48 in 49)) zapisala Irena Orel.

Jest Juri Ferčaj persežem per tem jemeni gospodi Boga, Očeta, Sinu jenuj svetiga, to je te svete Trojice. De prvič ta ubiti Maher Hrest (Mohor Hrast?): koker se je meni zdelu :) od moje kočē doli po hribu enu malu od te navadne poti šo : jenuj v enim žakli nikatere reči nosu.

Drugič de ta ubiti, potem kadar sem jest reku, de očem žakl potipat, antevart dal. Ni obeden moj žakl potipau, jenuj tiga tudi na boš potipal.

Trekič, de kader sem jest ta žakl potipau, sem zamerkau, de v tistem zak¹ nekatere moje riči snešli² : Jenuj ta ubiti precaj s tem povirkam kateriga je on v rokah jomu, en šlāk³ pruti moje glavi pelau, jenuj dokler je meni pre blizu bil, jenuj meni ni mogel prav zadeti po obrazu do krivi ga derknu jenuj precaj name segu : Čez to sma se skupaj spopadla, sukala jenuj na tla vergla jenuj po tistim sem jest snešu⁴, de je moja srajca reztergana bila.

K četertimu de potem ta ubiti se je zupet name spustu, jenuj de sem jest ta šlāk⁵ kateriga je name pelau, z mojo sikiro odnesu, jenuj po tistim temu ubitimu s sikiro en šlāk na glava dau.

K petima de dokler sem se jest bau, da be ke ta ubiti moje hčere, katera je ta čas v uti bila, bil kaj hudiga ali žaliga sturu : sem jest pruti nemu reku, de bi on žakl z mano k uti nesu, na to je on en čas z mano šo. Jenuj kadar sem jest njega prašau, ze čez vola je on teliku mojih reči vzel, je on močau jenuj čez enu majhenu žakl od sebe vergu, en kamen gori vzignu, jenuj tistiga name luču, jenuj vroka zadeu. Čez to je ta ubiti, v enu germoje skoču, jest pak za nim hitu, jenuj kadar sem blizu k njemu peršu, je on meni zuper s povirkam en šlāk⁶ na herbet dau, jenuj je čez to bežau.

K šestimu de je menu čez to jeza toku prevzela, de se ne morem prau sponit, kaj sem jest dale ž nim začeu. Koker meni Buh pomagaj, luba Divica Marija jenuj vsi svetniki na moj posledni dan, kadar se bode moja uboga dušica od mojga telesa ločila. Amen.

Vir: Peter Ribnikar: *Slovenske podložniške prisege patrimonialnega sodišča Bled*. Ljubljana: Partizanska knjiga, 1976, Priloge (med stranema 48 in 49): Poskus govornega zapisa.

---

¹ Corr. sa se.

² Corr. znešli.

³ Corr. žlak.

⁴ Corr. znešu.

⁵ Gl. op. 7.

⁶ Gl. op. 7.

Jaz Jurij Ferčaj, prisežem pri imenu Gospoda Boga, Očeta, Sina in svetega, to je svete Trojice, da prvič ta ubiti Mohor Hrast /kakor se je meni zdelo/ je šel od moje kočice po hribu navzdol malo od običajne poti in je v žaklju⁷ prenašal nekaj stvari.

Drugič, da je ubiti, potem ko sem rekel, da bi želel žakelj potipati, odgovoril: »Nihče še ni mojega žaklja otipaval, pa ga tudi ti ne boš.«

Tretjič, ko sem žakelj potipal, sem opazil, da so notri nekatere moje stvari; in ubiti je tedaj pri priči s poverkom (naramni kol za prenašanje veder za vodo itd.) zamahnil proti moji glavi in ker mi je bil preblizu in me ni mogel prav zadeti, po obrazu do krvi odgrnil in potem zagrabil. Potem sva se spopadla, sukala in na tla vrgla in po vsem tem sem opazil, da je bila moja srajca raztrgana.

Četrtrič, da se je potem ubiti zopet spustil name in da sem jaz udarec, ki mi je bil namenjen, s sekuro odbil in po tem ubitemu zadal udarec na glavo.

Petič, da ker sem se bal, da bi ubiti moji hčeri, ki je bila ta čas v uti, lahko kaj hudega ali žalega storil, sem mu rekel, da naj žakelj skupaj z mano odnese k uti; nato je on nekaj časa hodil z mano. In ko sem ga vprašal, zakaj je vzel toliko mojih stvari, je molčal in čez nekaj časa odvrigel žakelj, pobral kamen in ga zalučal vame in me zadel v roko. Potem je ubiti skočil v grmovje, jaz pa (sem) hitel za njim in ko sem prišel blizu njega, me je spet udaril s poverkom po hrbtu in nato zbežal.

Šestič, da je mene po tem jeza tako prevzela, da se ne morem prav spomniti, kaj sem potem z njim začel. Kakor meni Bog ...⁸

Vir: Peter Ribnikar: *Slovenske podložniške prisege patrimonialnega sodišča Bled*. Ljubljana: partizanska knjiga, 1976, Priloge (med 48 in 49): Posodobljeno. (Nekaj popravkov je vnesla Irena Orel).

---

⁷ SSKJ: Pogovorno *vreča*.

⁸ V celoti: »Kakor meni Bog pomagaj, ljuba Devica Marija in vsi svetniki na moj poslednji dan, ko se bo ločila moja uboga dušica od mojega telesa. Amen.«